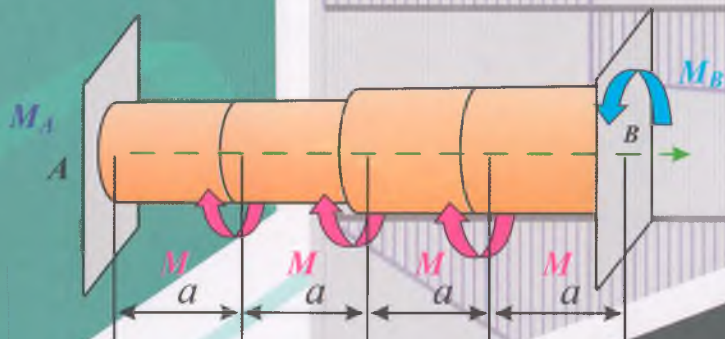
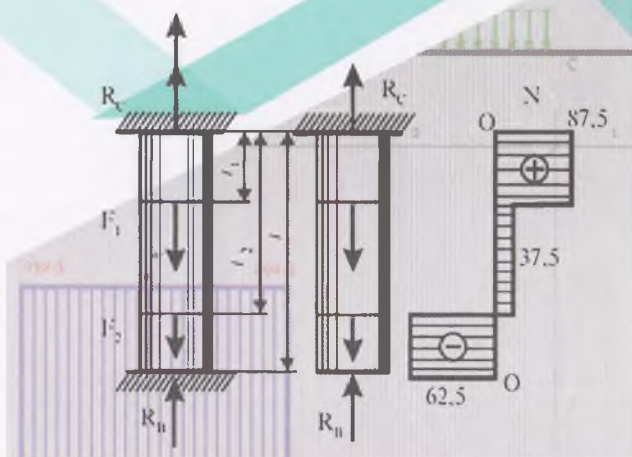

1
qism

TIAME
NRU

M. Mirsaidov
SH. Xudaynazarov
E. Abdimuminov
B. Ashirov

MATERIALLAR QARSHILIGIDAN MISOL VA MASALALAR

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

MIRZIYOD MIRSAIDOV
SHERZOD XUDAYNAZAROV
ERKIN ABDIMUMINOV
BOYBO'RI ASHIROV

MATERIALLAR QARSHILIGIDAN MISOL VA MASALALAR

I – QISM

*Ushbu o'quv qo'llanma barcha muhandislik bakalavriat ta'lim
yo'nalishlari talabalari uchun "Materiallar qarshiligi" fanidan amaliy
mashg'ulotlar o'tish uchun mo'ljallangan*

Toshkent
«ADABIYOT»
2023

UDK: 531(075.8)

KBK: 22.2ya7

M 75

M.Mirsaidov, Sh.Xudaynazarov, E. Abdimuminov, B. Ashirov,
Materiallar qarshiligidan misol va masalalar. (1-qism) [Matn]: O'quv
qo'llanma. – Toshkent: "ADABIYOT", 2023. – 336 b.

Taqrizchilar: **K.S.Sultonov**

*O'zb.R.F.A. "Mexanika va inshootlar seysmik musta-
h-kamligi" instituti direktori, fizika-matematika fanlari
doktori, professor*

R.R.Ergashev

"TIQXMMI" MTU "NS va SEF" kafedrasi professori, t.f.d.

ANNOTATSIYA

O'quv qo'llanma "Materiallar qarshiligi" fani bo'yicha nazariy bilimlarni mustahkamlash uchun qisqacha nazariy ma'lumotlar, mavzular bo'yicha masalalar yechishdan namunalar, mustaqil yechish uchun masalalar, hisob-grafik ishlari uchun topshiriqlar va nazorat test savollarini o'z ichiga olgan.

O'quv qo'llanmada "Materiallar qarshiligi" fanining asosiy muammolari, fan va texnikaning hozirgi kun talablari darajasida yoritilgan bo'lib, unda cho'zilish, siqilish, tekis kesim yuzalarining geometrik xarakteristikalar, siljish, buralish va egilish bo'limlarini o'zlashtirib olish uchun nazariy ma'lumotlar yetarli darajada, qulay va mukammal bayon qilingan. Shuningdek, o'quv qo'llanmaning har bir bobida mavzular bo'yicha masalalar yechib ko'rsatilgan va mustaqil yechish uchun topshiriqlar, nazorat test savollari keltirilgan.

Ushbu o'quv qo'llanma oliy o'quv yurtlarining mashinasozlik, sanoat, qurilish, suv xo'jaligi va texnikaning boshqa yo'nalishlari bo'yicha bilim oluvchi bakalavriat talabalari uchun mo'ljallangan bo'lib, undan magistrlar, ilmiy tadqiqotchi va izlanuvchilar ham keng foydalanishlari mumkin.

© M.M.Mirsaidov, Sh.Xudaynazarov, E. Abdimuminov, B. Ashirov, 2023 y.

© "Adabiyot", 2023 y.

Mirziyod Mirsaidovich Mirsaidov – texnika fanlari doktori, professor, O'zR FA akademigi. 1976-yilda nomzodlik (Moskva sh.) va 1985-yilda doktorlik (Novosibirsk sh.) dissertatsiyalarini himoya qilgan. O'zR FA tavsiyasiga asosan 2017-yilning dekabr oyida Prezidentimiz qarori bilan O'zR FA akademigi etib tasdiqlandi. U 7 ta monografiya, 14 ta darslik va o'quv-qo'llanmalar, 30 dan ortiq mualliflik guvohnomalari hamda 300 ga yaqin ilmiy maqolalar muallifidir. Uning rahbarligida 17 ta fan nomzodi, 4 ta fan doktori tayyorlanib, hozirgi kunda ular Respublikamizning turli sohalarida faoliyat ko'rsatib kelmoqdalar.

30 dan ortiq maqolalari chet ellarda ingliz tilida chop qilingan va 6 ta darslik va o'quv qo'llanmalari qozoq tiliga tarjima qilinib, Qozog'iston Respublikasida o'quv jarayoniga qo'llanilib kelinmoqda. Hozirgi kunda M.M.Mirsaidov talabalarga bilim berish bilan birgalikda o'z shogirdlari bilan fanning deformatsiyalanuvchan qattiq jism mexanikasi, qurilish mexanikasi, inshootlar zilzilabardoshligi va gidrotexnika inshootlarining mustahkamligi yo'nalishlari bo'yicha faol ilmiy izlanishlar olib bormoqda.

Sherzod Ochilovich Xudaynazarov – texnika fanlari nomzodi, dotsent. “Nazariy mexanika” va “Materiallar qarshiligi” fanlaridan o'quv mashg'ulotlarini olib boradi. 2003-yilda 01.02.04 – deformatsiyalanuvchan qattiq jism mexanikasi ixtisosligi bo'yicha nomzodlik dissertatsiyasini himoya qilgan. Sh.O.Xudaynazarov 2 ta o'quv-qo'llanma, 50 dan ortiq ilmiy maqolalar, 30 dan ortiq uslubiy qo'llanma va ko'rsatmalar hamda 4 ta avtorlik guvohnomalarining muallifidir.

Abdimo'minov Erkin - texnika fanlari nomzodi, dotsent. Qarshi muhandislik-iqtisodiyot institutida “Materiallar qarshiligi” va “Qurilish mexanikasi” fanlaridan o'quv mashg'ulotlarini olib boradi. 1989 yilda 01.02.03 – Qurilish mexanikasi ixtisosligi bo'yicha “Прочность подземных керамических дренажных труб” mavzusidagi nomzodlik dissertatsiyasini Moskva Gidromelioratsiya institutida himoya qilgan. E.Abdimo'minov 70 dan ortiq ilmiy maqolalar, 30 dan ortiq uslubiy qo'llanma va ko'rsatmalar muallifidir.

Ashirov Boyburi Sheraliyevich–Qarshi muhandislik-iqtisodiyot institutida 2016-yildan buyon assistent lavozimida faoliyat ko'rsatib kelmoqda. “Materiallar qarshiligi” va “Qurilish mexanikasi” fanlaridan o'quv mashg'ulotlarini olib boradi. B.Ashirov 10 dan ortiq ilmiy maqolalar, 10 ga yaqin uslubiy qo'llanma va ko'rsatmalar muallifidir.

ISBN 978-9943-91788-0

9 789943 917880